

Market Commentary on US - Iran Conflict

โดย วิน พรหมแพทย์, CFA

ประธานเจ้าหน้าที่การลงทุน

บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน พรินซิเพิล จำกัด

เกิดอะไรขึ้นกับสหรัฐฯ และอิหร่านนับแต่ช่วงต้นปี 2019

ช่วงเช้าวันที่ 3 ม.ค. ตามเวลาอิรัก พลตรี คาเซ็ม ซูลัยมานี วัย 62 ปี ถูกสังหารตามคำสั่งของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ แห่งสหรัฐฯ ที่สนามบินในกรุงแบกแดด ประเทศอิรัก โดย พลตรี คาเซ็มนั้นได้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการหน่วยรบพิเศษชุดสี สังกัดกองกำลังพิทักษ์การปฏิวัติอิหร่าน (Revolutionary Guard Corps) ซึ่งนับเป็นหนึ่งในผู้ทรงอิทธิพลที่สุดในอิหร่าน รองจาก อายาตอลเลาะห์ อาลี คาเมเนอี (ผู้นำสูงสุดอิหร่าน) ทั้งนี้แม้ว่าทรัมป์จะอ้างว่า การกระทำดังกล่าวนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการยุติสงคราม แต่หลายฝ่ายกลับตีความในทางตรงกันข้าม และเชื่อว่าการสังหารผู้นำอิหร่านในครั้งนี้จะทำให้ความขัดแย้งระหว่างสหรัฐฯ และอิหร่านทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น

สำหรับจุดเริ่มต้นความขัดแย้งระหว่างสหรัฐฯ กับอิหร่าน ที่มีมานานหลายสิบปีนั้น นับว่าเริ่มขึ้นตั้งแต่การที่สหรัฐฯ ได้เข้าไปมีบทบาทเบื้องหลังเหตุการณ์รัฐประหารอิหร่านเมื่อปี 1953 เพื่อสนับสนุนให้ Mohammad Reza Shah (Mohammad Reza Pahlavi) ซึ่งเป็นผู้นำที่มีนโยบายสนับสนุนประเทศสหรัฐฯ ให้ได้เป็นผู้นำอิหร่านต่อไป จนกระทั่งเมื่อเกิดเหตุการณ์ 1979 Revolution ที่เป็นเหตุทำให้ Mohammad Reza Shah ต้องหนีออกนอกประเทศ โดยในขณะเจ้าหน้าที่ทูตสหรัฐฯ จำนวน 52 ราย ก็ได้ถูกชาวอิหร่านจับเป็นตัวประกัน ทั้งนี้ต่อมาเมื่อเกิดสงครามระหว่างประเทศอิรัก-อิหร่าน สหรัฐฯจึงถูกมองว่าได้ทำการสนับสนุนฝ่ายอิรัก ที่ทำการสู้รบยืดเยื้อกินเวลายาวนานถึง 9 ปี (1981-1989) โดยเหตุการณ์นี้ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสหรัฐฯ และอิหร่านค่อนข้างย่ำแย่ จนทำให้เกิดการคว่ำบาตร (Sanction) ธุรกิจในประเทศอิหร่านจากสหรัฐฯในเวลาถัดมา

อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี 2014 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของสหรัฐฯ และอิหร่านนั้นก็เริ่มจะมีแนวโน้มที่ดีขึ้นหลังประธานาธิบดี โอบามา ซึ่งเป็นผู้นำของสหรัฐฯในสมัยนั้นได้ยื่นข้อเสนอที่จะยกเลิกการคว่ำบาตรชั่วคราว โดยแลกกับการให้อิหร่านยุติการผลิตอาวุธนิวเคลียร์ ก่อนจะมีความตึงเครียดขึ้นอีกครั้งในยุคประธานาธิบดี นาย โดนัล ทรัมป์ ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้ให้ความเห็นว่า ในความเป็นจริงสหรัฐฯ ได้อยู่เบื้องหลังเหตุการณ์ต่างๆ ในตะวันออกกลาง รวมทั้งเป็นผู้หนุนหลังอิรักให้รบกับอิหร่าน “หรืออาจพูดอีกนัยหนึ่งว่าสหรัฐฯ กับอิหร่านทำสงครามกันมาหลายสิบปีแล้ว เพียงแต่คนอเมริกันส่วนใหญ่ไม่รู้เท่านั้นเอง”

1979

- มีการปฏิวัติจากอิหร่านเกิดขึ้น อิหร่านก็ได้นำสัมปทานน้ำมันที่เคยได้ให้กับสหรัฐฯ กลับคืนมาดูแลเอง
- กลุ่มปฏิวัติบุกสถานทูตสหรัฐฯ ในกรุงเตหะราน อิหร่าน และมีการจับเจ้าหน้าที่ทางการทูตสหรัฐฯ 52 คนไว้เป็นตัวประกัน เพื่อกดดันสหรัฐฯ ให้ส่ง Mohammad Reza Shah กลับมารับโทษ

ม.ค. 1981

- ตัวประกันได้รับการปล่อยตัว ผ่านความช่วยเหลือของอิหร่านทูตเยอรมันตะวันตกประจำกรุงเตหะราน

ม.ค. 1981

- สหรัฐฯ คว่ำบาตรอิหร่าน และตามมาด้วย สหภาพยุโรป สหประชาชาติ ในภายหลัง จากการที่สหรัฐฯ ขอให้หน่วยงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (IAEA) เข้าไปตรวจสอบ และพบว่าอิหร่านได้ลักลอบพัฒนาการสร้างอาวุธนิวเคลียร์ไปถึงขั้นสูง

ก.ค. 2015

- ยุค บารัค โอบามา เป็นประธานาธิบดีสหรัฐฯ มีการเจรจาร่วมกับอิหร่านสำเร็จในข้อตกลงการไม่ให้อิหร่านใช้อาวุธนิวเคลียร์เป็นเวลา 15 ปี เพื่อแลกกับการยกเลิกการคว่ำบาตร

พ.ค. 2018

- ยุค โดนัลด์ ทรัมป์ เป็นประธานาธิบดีสหรัฐฯ ทรัมป์ ได้อ้างว่าอิหร่านละเมิดข้อตกลงดังกล่าว สหรัฐฯ จึงถอนตัวจากข้อตกลงดังกล่าว และคว่ำบาตรครั้งใหญ่ที่สุดต่ออิหร่าน

เม.ย. 2018

- สหรัฐฯ สั่งขึ้นบัญชีกองทัพอิหร่านเป็น "องค์กรก่อการร้ายต่างแดน" ในขณะที่ อิหร่านก็ขึ้นบัญชีกองทัพอิหร่าน เป็น "กลุ่มก่อการร้าย"

ธ.ค. 2019

- กลุ่มติดอาวุธชาวอิรักได้รับการฝึกฝนจากอิหร่าน บุกโจมตีสถานทูตสหรัฐฯ ในกรุงแบกแดด อิรัก จนเกิดเหตุยิงแก๊สน้ำตาจากเจ้าหน้าที่สหรัฐฯ หลังจากสหรัฐฯ โจมตีทางอากาศไปกองกำลัง

ม.ค. 2020

- พลตรี คาเซ็ม ซูลิมานี ถูกสังหารตามคำสั่งของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ แห่งสหรัฐฯ ที่สนามบินในกรุงแบกแดด ประเทศอิรัก
- อะลี คอเมเนอี ผู้นำสูงสุดของอิหร่านให้คำมั่น "จะแก้แค้นอย่างสาสม" โดยแต่งตั้ง พลตรี เอสเมล กานี (Esmail Ghaani) ขึ้นมารับตำแหน่งแทน และนายพลผู้นี้ก็ประกาศว่า "อีกไม่นานจะไม่เห็นศพของอเมริกันในตะวันออกกลาง"
- ทรัมป์เตือนอิหร่าน "หากมีการทำให้ชาวอเมริกันบาดเจ็บ หรือ สิ้นทรัพย์สหรัฐฯ ใด ๆ เสียหาย จะโจมตี 52 พื้นที่ทั่วอิหร่าน"

แหล่งที่มาข้อมูล: BBC, CNBC, Bloomberg, Wikipedia, The Momentum, The Standard, Post Today, data as of Jan 2020

มุมมองการลงทุน

เหตุการณ์ลอบสังหารทำให้นักลงทุนมีความกังวลว่าความขัดแย้งในตะวันออกกลางจะบานปลาย จึงเกิดภาวะ Risk Off โดยมีแรงขายสินทรัพย์เสี่ยง และมีแรงซื้อสินทรัพย์ในกลุ่ม Safe Haven โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พันธบัตรรัฐบาล และทองคำ ส่งผลให้ 10Y US Treasury Yield ปรับลงจาก 1.9% เป็น 1.77% และราคาทองคำปรับขึ้นจาก \$1520 เป็น \$1577 ต่อออนซ์

ทั้งนี้ บลจ. พรินซิเพิล มีมุมมองว่า ยังเร็วเกินไปที่จะตัดสินว่า ความขัดแย้งจะบานปลายเป็นสงครามหรือไม่ แต่เชื่อว่าความไม่แน่นอนจากประเด็นดังกล่าวมีโอกาสเพิ่มความผันผวนในการลงทุนในตลาดการเงิน ซึ่งจะเป็นปัจจัยที่จะเป็น อานิสงส์เชิงบวกต่อสินทรัพย์กลุ่มที่มีลักษณะ Defensive เช่น กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์/REITs กองทุนโครงสร้างพื้นฐาน ฯลฯ ในขณะที่การปรับตัวลงของราคาสินทรัพย์เสี่ยงก็สร้างโอกาสทางการลงทุนให้นักลงทุนที่สามารถลงทุนในระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินทรัพย์กลุ่มตราสารทุนในตลาด Asia-Pacific ที่ยังมีกำไรเติบโตดีและมีระดับ Valuation ที่ถูกกว่าในตลาดของกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว

ทั้งนี้ ทาง บลจ. พรินซิเพิลยังเชื่อว่า สำหรับวิธีที่ดีที่สุดที่จะรับมือกับภาวะตลาดที่ผันผวนดังเช่นปัจจุบันก็คือ การลงทุนในลักษณะพอร์ตพอร์โตที่เน้นกระจายความเสี่ยงไปยังหลายสินทรัพย์ ทั้งตราสารหนี้ หุ้นไทย หุ้นต่างประเทศ กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์/REITs และสินทรัพย์ทางเลือกอื่นๆ โดยมีปัจจัยหลักอื่น ๆ ที่แนะนำว่าควรจับตามองคือ ประเด็นสงครามทางการค้าจีน-สหรัฐฯ และ Brexit

ผู้ลงทุนทำความเข้าใจลักษณะสินค้า(กองทุน) เงื่อนไข ผลตอบแทนและความเสี่ยงก่อนตัดสินใจลงทุน/ผู้ลงทุนต้องศึกษาข้อมูลของกองทุนรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายการลงทุน ความเสี่ยง และผลการดำเนินงาน ของกองทุนรวมที่เปิดเผยไว้ในแหล่งต่าง ๆ หรือให้ขอข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ ก่อนการตัดสินใจลงทุน/เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการเผยแพร่ข้อมูลเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ถือเป็นคำแนะนำหรือการเชิญชวนให้บุคคลใดทำการซื้อ และ/หรือขายผลิตภัณฑ์ด้านการลงทุนประเภทต่าง ๆ ตามที่ปรากฏในเอกสารฉบับนี้ และไม่ถือเป็นการให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำเกี่ยวกับการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ด้านการลงทุนของบริษัทต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในเอกสารนี้แต่อย่างใด / แม้บริษัทจัดการจะได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรเพื่อให้ข้อมูลดังกล่าวมีความถูกต้อง และตรงกับวัตถุประสงค์ของการจัดทำเอกสารนี้ บริษัทจัดการและพนักงานของบริษัทจัดการไม่มีความรับผิดชอบและไม่รับผิดชอบสำหรับความผิดพลาดของข้อมูลใด ๆ ที่เกิดขึ้นไม่ว่าด้วยเหตุใดก็ตาม รวมทั้งจะไม่รับผิดชอบสำหรับการกระทำใด ๆ ที่เกิดขึ้นบนพื้นฐานของความเห็นหรือข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในเอกสารฉบับนี้ บริษัทจัดการไม่ได้ให้คำรับรองหรือรับประกันไม่ว่าโดยชัดแจ้งหรือโดยปริยายเกี่ยวกับความถูกต้อง แม่นยำ น่าเชื่อถือ กันต่อเหตุการณ์หรือความสมบูรณ์ของข้อมูลดังกล่าวในกรณีใด ๆ ทั้งสิ้น / บริษัทจัดการขอปฏิเสธความรับผิดชอบทั้งปวงที่เกิดหรืออาจเกิดขึ้นในทุกกรณี ทั้งนี้ความเห็นบทวิเคราะห์หรือการคาดคะเนต่าง ๆ เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือผลการดำเนินงานในอนาคตที่ปรากฏในเอกสารนี้ ไม่ถือเป็นเครื่องยืนยัน และอาจแตกต่างจากเหตุการณ์หรือผลประกอบการที่เกิดขึ้นจริงได้ / สำหรับนักลงทุนที่ต้องการทราบข้อมูลหรือรายละเอียดเพิ่มเติมหรือรับหนังสือชี้ชวน สามารถติดต่อบริษัทจัดการหรือผู้ดำเนินการขายที่ท่านให้บริการ